

Van het ontdekken en leren van de kunst, naar de kunst van het leren

Cultuurprofielplan 2022- 2025
Johan de Witt Scholengroep

Een unieke samenwerking met:

**ART-
S-COOL**

Korzo

KUNSTMUSEUM
DEN HAAG

**Het
Nationale
Theater**

Popschool
Den Haag

**RESIDENTIE
ORKEST**

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Visie en doelen op cultuureducatie	4
2.1	Visie Johan de Witt Scholengroep	4
2.2	Visie op kunstonderwijs	4
2.3	Superdiversiteit	5
2.4	Authentieke kunsteducatie	5
2.5	Uitgangspunten	6
2.6	Vergaande samenwerking	6
3	Randvoorwaarden	8
3.1	Organisatie	8
3.2	Financiën & subsidies	8
3.3	Leslocaties	8
3.4	Onderwijstijd	8
3.5	Leeromgeving en (digitale) didactiek	8
3.6	Draagvlak docenten & medewerkers	8
3.7	Deskundigheidsbevordering	9
3.7.1	Intern	9
3.7.2	Culturele instellingen	9
4	Cultuureducatie in de programmering	10
4.1	Binnen het curriculum	10
4.1.1	Onderbouw KE – Bovenbouw KCKV/ CKV	10
4.1.2	Keuzevakken bovenbouw	11
4.1.3	Vakoverstijgend werken	11
4.1.4	Beroepsoriëntatie	12
4.1.5	Portfolio	12
4.2	Buiten het curriculum	12
4.2.1	Brede buurtschool	12
4.2.2	Vanuit de culturele instellingen	12
5	Samenwerking & Communicatie	14
5.1	Samenwerking	14
5.1.1	Partners curriculum binnen & buiten schools	14
5.1.2	Samenwerking onderwijsinstellingen	14
5.2	Communicatie	14
5.2.1	Interne communicatie	14
5.2.2	Externe communicatie	14
6	Evaluatie en ontwikkeling	15
6.1	Monitoring	15
6.2	Evaluatie binnen school	15
6.3	Evaluatie culturele partners	16
7	Ambities	17

1 Inleiding

Kunsteducatie en onderwijs is al decennialang een belangrijk onderdeel van het onderwijs op de Johan de Wittscholengroep. Sinds 2010 wordt een groot deel van het kunstonderwijs in samenwerking met culturele instellingen in Den Haag vormgegeven.

In 2019 heeft de school de ambitie uitgesproken om Cultuurprofielschool te worden. Een ambitie die gedragen wordt door de betrokken culturele instellingen. Met het predicaat 'Cultuurprofielschool' willen we onze gezamenlijke ambities om met het kunstonderwijs bij te dragen aan kansengelijkheid en inclusie zichtbaar maken.

Dit cultuurprofielplan beschrijft de visie van het Johan de Witt op het kunstonderwijs en onze ambities. Het plan is aanvullend op ons schoolplan 21-25 en kunstbeleid 21-25 en wordt versterkt door onze vakwerkplannen waarin we jaarlijks doelen stellen met de hele vaksectie en de culturele instellingen.

Met behulp van het cultuurprofielplan willen we in 2025 al onze ambities voor het kunstonderwijs op het Johan de Witt gerealiseerd hebben.

2 Visie en doelen op cultuureducatie

2.1 Visie Johan de Witt Scholengroep

Johan de Witt biedt uitstekend onderwijs

Op het Johan de Witt hebben we iedere leerling in beeld, werken we doelgericht en volgen we de ontwikkelingen en resultaten nauwgezet. Wij weten wat een goede les is en wat dat betekent voor het pedagogisch en didactisch handelen van iedere docent.

Johan de Witt maken we samen

Johan de Witt is een aantrekkelijke school voor leerlingen en medewerkers. Het is een fijne plek om te werken en leren. We zijn betrokken bij elkaar, werken samen en gaan de dialoog aan. Nieuwe collega's en studenten begeleiden we goed, we nemen hen mee in de cultuur van Johan de Witt en staan open voor wat zij toevoegen. Wij laten zien waar we goed in zijn en blijven onszelf ontwikkelen. We zijn wendbaar en flexibel, en gaan uitdagingen met vertrouwen aan.

Johan de Witt staat midden in de wereld

De school staat midden in de rijke culturele, historische, sportieve en economische omgeving van Den Haag: de internationale stad van vrede en recht en het democratische hart van Nederland. Door ons netwerk kunnen leerlingen optimaal gebruikmaken van deze omgeving. Ze krijgen mogelijkheden om hun interesses en talenten te ontdekken en hun houding en vaardigheden actief te oefenen in de maatschappelijke context.

2.2 Visie op kunstonderwijs

De visie op kunstonderwijs op het Johan de Witt sluit aan bij de visie van de gehele scholengroep en luidt:

Goed kunst- en cultuuronderwijs sluit aan bij de (be)leefwereld van de leerlingen. Ons kunstonderwijs gebruikt de kracht van de superdiversiteit van onze leerlingpopulatie, de rijke professionele omgeving van Den Haag en maakt de verbinding met maatschappelijke thema's.

Door de diverse achtergronden van onze leerlingen is er geen sprake van een gemeenschappelijke basis op het gebied van cultuur en kunst. Kunstonderwijs kan een bron zijn om vast te stellen waar wel sprake is van gemeenschappelijkheid. Hierdoor draagt het kunstonderwijs op het Johan de Witt bij aan de algemene, maatschappelijke en persoonlijke vorming van de leerlingen.

Wij willen onze leerlingen de mogelijkheid geven hun creatief vermogen verder te ontwikkelen in een grootstedelijke context. Leerlingen worden bij ons gehoord en gezien. Ze krijgen de ruimte om hun wensen en behoeftes te uiten. Zowel binnen als buitenschools krijgen leerlingen de kans om hun eigen plek in de wereld van de kunsten te ontdekken en te ervaren.

2.3 Superdiversiteit

Het Johan de Witt staat midden in de binnenstad van Den Haag en heeft een populatie van leerlingen die cultureel zeer divers is. Ons onderwijs is dan ook gericht op de doelgroep die het in huis heeft: leerlingen met uiteenlopende migratie- en culturele achtergronden.

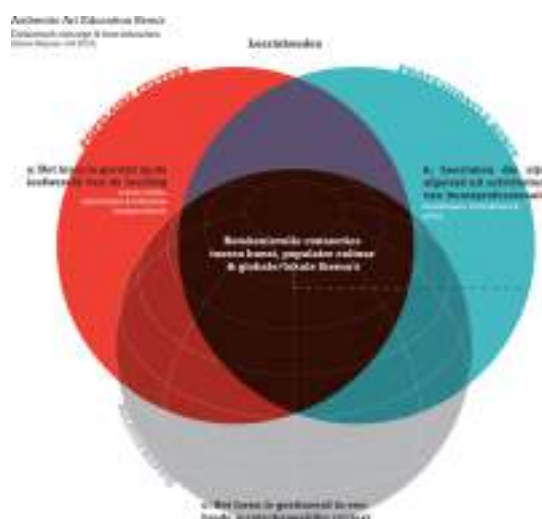
De culturele instellingen en de school zien onze leerlingpopulatie als een leergemeenschap die model kan staan voor de Nederlandse samenleving van de toekomst. Samen zoeken we naar nieuwe, hybride en interculturele vormen van kunst en kunstonderwijs. Hiermee doen we recht aan de diversiteit van onze leerlingen en leveren we een bijdrage aan kansengelijkheid.

2.4 Authentieke kunsteducatie

Het kunstonderwijs op het Johan de Witt is gebaseerd op het principe en ontwerpmodel van Authentieke Kunsteducatie (Haanstra, 2001, Emiel Heijnen, 2015, zie Figuur 1). Dit betekent leren in een relevante, realistische context die aansluit bij de leefwereld van leerlingen door middel van complete en complexe leertaken.

Met het gebruik van dit model krijgt de visie van het Johan de Witt op kunstonderwijs verder handen en voeten. In Authentieke Kunsteducatie worden er betekenisvolle verbindingen gelegd tussen het domein van professionele kunstenaars, de maatschappij en dat wat de leerlingen in hun vrije tijd aan kunstbeoefening en kunstbeleving doen. Het daagt docenten uit om realistische leeromgevingen te ontwerpen waarin zowel de actuele professionele kunstwereld, de populaire cultuur van de leerlingen als maatschappelijke vraagstukken vertegenwoordigd zijn.

In de vakwerkplannen staat beschreven hoe de Johan de Wittscholengroep de uitgangspunten van Authentieke Kunsteducatie in samenwerking met de culturele instellingen heeft vormgegeven en hoe het vastgelegd gaat worden in de kijkwijzer.

Figuur 1. Het ontwerpmodel van de authentieke kunsteducatie.

2.5 Uitgangspunten

Het Johan de Witt heeft een aantal uitgangspunten waar het kunstonderwijs aan moet voldoen:

Kwaliteit/professioneel (professionele kunst)

Het kunstonderwijs moet de recente ontwikkelingen in de kunst- en cultuursector volgen. Dit wordt gerealiseerd doordat de lessen gegeven worden door kunstenaars en professionals die werkzaam zijn in de kunstwereld of, in het geval van Art-S-Cool/ Kunstmuseum, in levensechte contexten van het museum of van kunst in de stad. Op deze manier zijn de lessen een reële representatie van de kunstwereld.

Aansluiten bij leefwereld (populaire cultuur)

De opdrachten die gegeven worden in de lessen sluiten aan bij de (be)leefwereld van de leerlingen en raken hun interesses. Door het gebruik van diverse bronnen uit zowel de professionele kunstomgeving, maar vooral ook de populaire cultuur en thuiskunst wordt aangesloten bij de leefwereld van de leerlingen. Voor bronnen uit de populaire cultuur en de thuiskunst worden leerlingen actief betrokken en geraadpleegd. Dit is onderdeel van het vernieuwde onderbouwprogramma.

Maatschappelijke context

De lessen sluiten aan bij belangrijke maatschappelijke of persoonlijke thema's. Hierdoor kan er worden aangesloten bij de actualiteit, is er extra ruimte voor verdieping en kan de kracht van de culturele instellingen optimaal ingezet worden. Leerlingen leren vanuit de verschillende kunstdisciplines maatschappelijke onderwerpen onderzoeken en beschouwen.

Kennismaken met kunst en cultuur binnen de eigen leefomgeving

Leerlingen maken kennis met de grote verscheidenheid aan kunst- en culturele instellingen en evenementen die de stad Den Haag rijk is. Zij leren dat deze instellingen ook 'van hen zijn' en dat zij hier hun vrije tijd kunnen besteden. Waar mogelijk krijgen de leerlingen de kans om hun creatieve stem een podium te geven, waarmee hun zichtbaarheid als individu en maker in de stad vergroot wordt.

2.6 Vergaande samenwerking

Er is een jarenlange structurele samenwerking met zeven vooraanstaande Haagse cultureleinstellingen:

- Kunstmuseum Den Haag
- Korzo
- Het Nationale Theater
- Het Residentie Orkest
- Popschool Den Haag
- Art-s-Cool

Ons kunstprogramma, waarbij culturele instellingen niet alleen een zeer grote rol spelen in het kunstonderwijs van een VO-school maar ook een onderlinge samenwerking hebben met de school, is uniek in Nederland. Voor zowel de school als de culturele instellingen is deze samenwerking buitengewoon waardevol.

De samenwerking tussen het Johan de Witt en de verschillende culturele instellingen zorgt voor meerwaarde bij alle betrokken partijen. Culturele instellingen houden door de samenwerking voeding met wat er maatschappelijk speelt. Het Johan de Witt is een school die midden in de maatschappij staat en waar alle grote (mondiale) vraagstukken aanwezig zijn. Daarnaast is het een mooie manier voor de culturele instellingen om zich open te stellen en drempels te verlagen voor doelgroepen die zij normaal moeilijk bereiken. Door zich te laten bevragen door jongeren met verschillende culturele achtergronden (het toekomstige publiek) kunnen blinde vlekken en foutieve aannames aan het licht gebracht worden.

Het Johan de Witt en haar leerlingen op hun beurt, krijgen door de samenwerking onderwijs in betekenisvolle, levensechte contexten – wat bovendien drempelverlagend en kansengelijkheid bevordert. Leerlingen krijgen de kans om zich bekend te maken en in contact te komen met de professionele kunstomgeving. Het kunstonderwijs blijft zo aansluiten bij wat er op dat moment gaande is in de culturele wereld.

De samenwerking met de culturele instellingen vormt het hart van het cultuurprofiel van de Johan de Witt Scholengroep, Het is een integraal onderdeel van alle andere onderwerpen en komt in alle facetten van ons kunstprogramma en dit plan naar voren.

3 Randvoorwaarden

Om een integrale kunsteducatie neer te kunnen zetten, geloven wij dat bepaalde randvoorwaarden nodig zijn. Naast een goede organisatiestructuur, de benodigde financiën, leslocaties, onderwijstijd en een digitale leeromgeving, is het van belang dat er voldoende tijd binnen de organisatie wordt besteed aan deskundigheidsbevordering. Ook is het creëren en behouden van draagvlak bij docenten en medewerkers een belangrijke voorwaarde.

De onderwerpen organisatie, onderwijstijd, leeromgeving & (digitale) didactiek worden hier beperkt beschreven, meer informatie is te lezen in de vakwerkplannen.

3.1 Organisatie

De organisatie en de (inhoudelijke) ontwikkeling van het kunstprogramma zijn in handen van de kunstcoördinator en de vaksectievoorzitter 'Kunst' van de Johan de Witt Scholengroep. De kunstcoördinator houdt nauw contact met de betrokken culturele instellingen om het lesprogramma te ontwikkelen en alle organisatorische zaken af te stemmen.

3.2 Financiën & subsidies

De kosten van het kunstonderwijs dat wordt uitgevoerd door externe partners is onderdeel van de vaste begroting van de school. Daarnaast maken we, zowel Johan de Witt als de culturele instellingen, indien nodig gebruik van subsidies voor grote ontwikkeltrajecten.

3.3 Leslocaties

Professionals van de culturele instellingen geven de lessen kunstonderwijs aan leerlingen van het Johan de Witt. In de onderbouw gebeurt dit op school op de daarvoor ingerichte KunstCampus of in het geval van het Kunstmuseum in het museum zelf. In de bovenbouw volgen een groot deel van de leerlingen de lessen kunstonderwijs in de professionele omgeving van de culturele instellingen zelf.

3.4 Onderwijstijd

In ieder leerjaar en iedere leerlijn wordt er tijd besteed aan kunsteducatie. In de vakwerkplannen staan de jaarlijkse uren.

3.5 Leeromgeving en (digitale) didactiek

Het vakwerkplan beschrijft de vakdidactiek en is voor vakdocenten de basis van hoe er lesgegeven wordt.

In het schooljaar 21/22 is het portfolio programma Simulise in de school geïntroduceerd. De bovenbouw mavo/havo/vwo werkt al met deze programma's. Begin 2022 zal voor leerjaar 1 & 2 ook gebruikt gemaakt gaan worden van Simulise.

3.6 Draagvlak docenten & medewerkers

Er zijn veel partijen betrokken bij het kunstonderwijs op het Johan de Witt. Het uitdragen van onze visie en het creëren van draagvlak binnen de organisatie is dus belangrijk. Hiermee

zorgen we ervoor dat het kunstonderwijs breed gedragen wordt en een sterk fundament heeft binnen de organisatie.

Directie en culturele instellingen zijn betrokken bij alle ontwikkelingen binnen het kunstonderwijs zodat visie, ambities en doelen bekend zijn.

Daarnaast willen we het kunstonderwijs zichtbaar maken, zowel binnen als buiten de school, en communiceren waar we trots op zijn. Het feit dat een groot deel van het programma wordt uitgevoerd door externe docenten maakt het zichtbaar maken van het kunstonderwijs uitdagend en een doorlopend punt van aandacht. Dit doen we op verschillende manieren:

- Betrekken van mentoren
- In het praktijkonderwijs zijn de vakdocenten aanwezig tijdens de kunstlessen
- In de bovenbouw VMBO gaan er docenten mee naar de kunstinstellingen
- Docenten gaan mee naar de buitenschoolse kunstactiviteiten
- Werk van leerlingen wordt tentoongesteld in de scholen

We hebben de ambitie om meer vakoverstijgend te gaan werken. Dit zal tot samenwerking met andere vakgroepen leiden en daarmee ook het draagvlak bij andere docenten binnen de school vergroten.

3.7 Deskundigheidsbevordering

3.7.1 Intern

Onder het begrip deskundigheidsbevordering wordt binnen de Johan de Witt Scholengroep verstaan: het geheel aan bij- en nascholingsactiviteiten om de kennis, het inzicht, de vaardigheden en competenties die direct verband houden met de uitoefening van het beroep te verdiepen en uit te breiden. Vormen van deskundigheidsbevordering zijn onder andere: externe cursussen, trainingen, lezingen en conferenties; interne scholing; meedoen aan innovatieve projecten in-of extern; collegiale consultatie; coaching; intervisie; stages; het verzorgen van workshops voor collega's.

Deskundigheidsbevordering wordt opgenomen in de jaartaak. Een deel daarvan wordt besteed aan de 'collectieve' scholing en er is ook ruimte voor individuele scholing. Daarnaast heeft de cultuurcoördinator de opleiding "De Begeleider Op School" (BOS) afgerond en worden de interne kunstdocenten werkplekbegeleider. Hiermee is de eerste stap gezet om ook voor de externe vakdocenten een "Project Begeleiding Startende Leraren" (BSL) voor kunstdocenten op te zetten.

3.7.2 Culturele instellingen

De culturele instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor hun deskundigheidsbevordering op de verschillende kunstdisciplines. Dagelijkse praktijkervaring bij ons en de terugkoppeling hiervan dwingen de instellingen om adequate bijscholing te organiseren. Daarnaast biedt het Johan de Witt de mogelijkheid voor coördinatoren en vakdocenten van de culturele instellingen om aan te sluiten bij relevante trainingen en cursussen op school. In schooljaar 21/22 zijn vakdocenten aangesloten bij de training Transformatie School. Dit wordt in 22/23 verder uitgerold.

4 Cultuureducatie in de programmering

4.1 Binnen het curriculum

De samenwerking tussen de culturele instellingen en het Johan de Witt zit verweven in de verschillende leerlijnen. De invulling van het curriculum wordt beschreven in het vakwerkplan Kunst Externe Partners & het vakwerkplan MHV.

Het vakwerkplan Kunst Externe Partners heeft betrekking op de vakken Kunsteducatie en KCKV, beide vakken worden in samenwerking met de structurele partners vormgegeven en uitgevoerd. Het vakwerkplan Kunst MHV heeft betrekking op de vakken die door interne docenten van de school wordt gegeven.

4.1.1 Onderbouw KE – Bovenbouw KCKV/ CKV

In schooljaar 19/20 is er in samenwerking met de culturele instellingen, De Breitneracademie en de vakgroep authentieke kunsteducatie gewerkt aan een vernieuwde kunstleerlijn op het Johan de Witt. De culturele instellingen ontwikkelen gezamenlijk nieuwe projecten vanuit het ontwerpmodel Authentieke Kunsteducatie.

Voor de onderbouw is gekozen om het kunstonderwijs te koppelen aan het burgerschapsonderwijs. De burgerschap thema's die geformuleerd zijn door curriculum.nu zijn hiervoor de basis. In de programma's komen leerlingen in contact of worden begeleid door makers en docenten met een biculturele achtergrond. Dit zijn belangrijke rolmodellen die bovendien de interesses van leerlingen in het informele domein goed kunnen herkennen en aanspreken.

Kunst- en cultuuronderwijs biedt door haar procesgerichte karakter ruimte voor experiment en falen. Dit geeft de mogelijkheid om leerlingen via kunst en cultuur actief en betrokken te maken waarmee het eigenaarschap over hun eigen leerproces vergroot wordt. Er is gezocht naar een gezamenlijke aanpak waarmee invulling gegeven wordt aan de professionele cultuur, de populaire cultuur en de maatschappelijk context en waarin ook elke culturele instelling zijn of haar eigen identiteit kwijt kan.

Elk programma heeft dezelfde bouwstenen: Eén centrale complexe opdracht, kunstbronnen, maatschappelijke bronnen en filosofische/ kritische vragen. Deze zijn terug te vinden op de [ontwikkelwebsite](#). Waar mogelijk worden kunstbronnen gebruikt in een levensechte context, zoals kunstwerken in de stad/ in het theater/ in het museum. Daarnaast wordt elk project opgezet vanuit een standaardformat zodat de kwaliteit gewaarborgd kan worden. Het format is terug te vinden in het vakwerkplan Externe Partners.

Vanuit het vak Kunsteducatie wordt de basis gelegd voor het vak KCKV (VMBO) en CKV (havo/vwo). Beide vakken gaan ook vanuit het ontwerpmodel Authentieke Kunsteducatie werken.

4.1.2 Keuzevakken bovenbouw

Vmbo basis/kader

Bij vmbo basis/kader zijn er aan kunst gerelateerde beroepsgerichte keuzevakken. De leerlingen kunnen kiezen uit teken & schilderen & illustratie, mode, interieurontwerp & design, podium techniek.

Mavo/havo/vwo

Op de mavo, havo en het vwo worden, afhankelijk van het aantal leerlingen, de vakken Drama, Beeldende Kunst, Muziek en Dans aangeboden.

De samenwerking met de culturele instellingen is verweven in het curriculum. In overleg met het Nationale Theater, Korzo en het Residentie Orkest worden voorstellingen in de avonden geselecteerd waar zowel leerlingen Beeldende Kunst als Drama naartoe kunnen gaan. De leerlingen bezoeken met school gemiddeld één voorstelling per maand.

De examenklassen Drama werken aan een eigen gemaakte voorstelling die de leerlingen laten zien op RAB'S middelbare scholieren theaterfestival. Het RAB'S theaterfestival is een festival waarbij verschillende middelbare scholen uit Den Haag en omgeving met elkaar de strijd aangaan door het maken en spelen van een eigen voorstelling naar aanleiding van een thema.

4.1.3 Vakoverstijgend werken

Het is de ambitie om vakoverstijgend werken meer te integreren in het curriculum. Vakoverstijgend werken wordt ingezet om leerlingen zich te laten verhouden tot de complexiteit van de wereld en onderwerpen vanuit meerdere perspectieven te kunnen ervaren, beschouwen en toe te verhouden.

De eerste stap is gezet met de koppeling van kunsteducatie aan burgerschapsonderwijs. Binnen de verschillende kunsteducatie projecten zijn al mogelijke koppeling met andere vakken geïdentificeerd. Onderzocht moet worden of en hoe hier invulling aan gegeven kan worden. Daarnaast zijn er door het jaar heen vakoverstijgende projecten die op initiatief van school of van een culturele instelling opgezet worden. Een voorbeeld hiervan is de herdenking van 4 mei:

De Johan de Witt Scholengroep heeft het monument "Erelijst van Gevallenen 1940-1945" geadopteerd. Hierdoor hebben wij als school de grote eer om tijdens de herdenking op 4 mei gedichten voor te mogen dragen. Tijdens deze herdenking dragen drie leerlingen hun zelfgeschreven gedicht voor. Deze mooie traditie wordt schoolbreed uitgedragen zodat alle leerlingen kans krijgen op 4 mei zijn of haar gedicht voor te dragen. Elk jaar wordt er een vorm gezocht om zoveel mogelijk leerlingen hierbij te betrekken. De afgelopen jaren zijn dit samenwerkingen geweest tussen de vakgroepen Nederlands, Kunst en Geschiedenis. Vaste partner is het Huis van Gedichten in combinatie met andere culturele partners.

4.1.4 Beroepsoriëntatie

Leerlingen met interesse in een vervolgopleiding die gerelateerd is aan kunst worden door de kunstdocenten ondersteund in het onderzoeken van de mogelijkheden. Indien nodig worden ze ook begeleid met het maken van een portfolio. Een voorbeeld hiervan is dat Art-S-Cool vanuit talentontwikkeling portfolio trajecten begeleid.

4.1.5 Portfolio

Sinds begin schooljaar 21/22 zijn de kunstvakken gaan werken met het digitaal portfolio programma Simulise. In de onderbouw zal het vooral gebruikt worden als plek om resultaten te verzamelen, in de bovenbouw wordt het portfolio inhoudelijk gebruikt om het creatieve proces zichtbaar te maken.

Leerlingen kunnen uiteindelijk uit al hun verzamelde materiaal een eigen portfolio samenstellen en daarmee vervolgopleidingen laten zien wie zij zijn. Het portfolio wordt zo een persoonlijke etalage voor de leerlingen wat gebruikt kan worden als een toelichting op zijn/haar curriculum vitae. Het is een mooie manier voor leerlingen om zich te onderscheiden in hun verdere school/werk carrière.

4.2 Buiten het curriculum

4.2.1 Brede buurtschool

De Johan de Witt Scholengroep heeft een brede buurtschool. Dit betekent dat er buiten schooltijd een rijk aanbod is voor verdere persoonlijke ontwikkeling. Dit kan op het gebied van sport, leerondersteuning (huiswerkbegeleiding en zaterdag school) en kunst. Twee keer per jaar krijgen leerlingen de kans zich in te schrijven voor het kunstaanbod. Dit aanbod wordt mede opgesteld op basis van de wensen van de leerlingen.

4.2.2 Vanuit de culturele instellingen

De (structurele) culturele partners hebben naast de programma's binnen het curriculum en de Brede buurtschool ook programma's voor onze leerlingen binnen de muren van hun culturele instellingen. Leerlingen doen hier op eigen initiatief aan mee en melden zich direct

bij de culturele instellingen. School heeft daar geen directe rol in, maar door de intensieve samenwerking tussen onze school en de culturele instellingen vinden de leerlingen makkelijk hun weg.

Korzo

Korzo heeft via haar programma Crosstown een rijk aanbod voor jongeren. Bij Crosstown kunnen leerlingen les krijgen in dans, hiphop, spel en cross-overs van stijlen. Leerlingen kunnen zich ook aanmelden als jongeren ambassadeur bij Korzo. Als ambassadeur kan je gratis voorstellingen bezoeken, meedoen met workshops, meedenken of een kijkje achter de schermen nemen van een productie.

Het Nationale Theater

Het Nationale Theater heeft vanuit de afdeling educatie een rijk programma voor jongeren. Leerlingen kunnen meedoen met o.a. theaterwerkplaatsen, solliciteren bij HNT de motor en meedoen met vrijetijdsprojecten waarin wordt nagedacht over de wereld waarin zij leven en hoe zij zich daartoe verhouden.

Filmhuis Den Haag

Het Filmhuis Den Haag werkt samen met HAKUNA Academy. HAKUNA Academy wil de diversiteit van de straat vertalen naar het witte doek en de Nederlandse en Belgische bioscopen nieuw leven in blazen. Dat doen ze door jongeren uit Den Haag tussen de 16 en 25 jaar de kans te geven om een eigen korte film te maken.

Art-S-Cool

Art-S-Cool biedt meerdaagse Art Bootcamps aan tijdens schoolvakanties. Daarnaast is er een samenwerking met Johan de Witt Scholengroep voor talentontwikkeling. Dit onderdeel 'The Future Institute of Art' is een buitenschools programma. Leerlingen die een vervolgopleiding willen doen in kunst, media of vormgeving volgen na schooltijd op locatie Art-S-Cool lessen van professionele kunstenaars en ontwerpers. Ook krijgen ze begeleiding bij het traject naar creatief vervolgonderwijs, zoals het maken van een portfolio en voorbereiden van de toelating.

5 Samenwerking & Communicatie

5.1 Samenwerking

5.1.1 Partners curriculum binnen & buiten schools

De Johan de Witt maakt onderscheid tussen structurele partners en incidentele partners. In paragraaf 2.6 wordt de vergaande structurele samenwerking met culturele instellingen beschreven. De structurele partners zijn ook partner in het beleidsplan & cultuurprofielplan.

Verder hebben we incidentele samenwerkingspartners. Hiervan is sprake wanneer het om incidentele projecten gaat waar school en culturele instelling elkaar (tijdelijk) vinden.

5.1.2 Samenwerking onderwijsinstellingen

Op dit moment is er incidenteel sprake van samenwerking met vervolgopleidingen. De ambitie is om de doorstroom naar MBO/HBO/WO te verwerken in de leerlijnen en deze vorm te geven in samenwerking met vervolgopleidingen en/ of culturele instellingen.

5.2 Communicatie

Met onze profilering als cultuurprofielschool laten we zien hoe onze populatie als een leergemeenschap model kan staan voor de Nederlandse samenleving van de toekomst. Dit doen we zowel met interne als externe communicatie.

5.2.1 Interne communicatie

Het personeel, leerlingen en ouders van het Johan de Witt worden op de hoogte gehouden van kunstactiviteiten binnen de school door middel van het weekbericht en de website. Daarnaast wordt het personeel regelmatig uitgenodigd voor kunstpresentaties van de leerlingen. We willen de komende jaren het kunstonderwijs meer zichtbaar maken, zowel binnen en buiten de school, en communiceren waar we trots op zijn.

5.2.2 Externe communicatie

De externe communicatie vindt plaats via de website van Johan de Witt Scholengroep. Op dit moment zijn we aan het kijken hoe wij de externe communicatie in de toekomst kunnen uitbreiden.

6 Evaluatie en ontwikkeling

Om de kwaliteit van het kunstonderwijs te waarborgen, volgen wij de Plan-Do-Check-Act (PDCA) procedure en wordt er gewerkt met kwaliteit- en ambitiekaarten. Dit houdt in dat om een hogere kwaliteit te bereiken, een continue cyclusdoorlopen wordt met de volgende stappen: het plannen van acties, het ten uitvoer brengen van geplande acties, het checken of de resultaten van de acties overeenkomen met het beoogde resultaat, en het bijsturen of bijstellen naar aanleiding van de check. Concreet betekent dit dat alle (beleid)stukken met betrekking tot het kunstonderwijs minimaal één keer per vier jaar vernieuwd worden.

Aan het einde van het schooljaar worden de vakwerkplannen Kunst Externe Partners en vakwerkplan kunst m/h/v geëvalueerd en aangepast voor het volgende schooljaar. Daarnaast wordt de kwaliteit van het kunst & cultuuronderwijs continu gemonitord en geëvalueerd. Indien nodig kan op deze manier het programma aangepast worden om zo de kwaliteit van het onderwijs en de samenwerking met de verschillende instellingen te waarborgen. De monitoring en evaluatieprocessen zijn vastgelegd in kwaliteitskaarten (zie voorbeeld concept kwaliteitskaart evaluatie in bijlage 1).

6.1 Monitoring

Dagelijkse feedback

De educatiemedewerkers van culturele instellingen zijn continu in verbinding met de kunstcoördinator van onze school. Hetzelfde geldt voor de educatiemedewerkers en de vakdocenten. Dagelijks koppelen docenten terug over de inhoud, organisatie en het verloop van de lessen. Daar waar het moet kan snel ingegrepen worden omdat de lijnen kort zijn.

Zes wekelijks afstemmingsoverleg culturele instelling & school

De zes culturele instellingen hebben elke zes weken een gezamenlijk overleg met de school. In deze overleggen groeien de dwarsverbanden tussen de disciplines onderling. Agenda, verslag en acties worden gedeeld met directie en locatieleiders van de school zodat ook zij op de hoogte zijn van wat er leeft en afgesproken wordt.

6.2 Evaluatie binnen school

In de evaluatie van de jaarprogramma's worden de docenten en de leerlingen betrokken. De docenten die betrokken zijn bij de projecten evalueren na afloop het project. Dit kan zowel digitaal als in een overleg gebeuren.

Leerlingen evalueren aan het einde van het schooljaar het kunstonderwijs. Zij krijgen een jotform met vragen over het programma van afgelopen jaar. Doel van deze evaluatie is om zichtbaar te krijgen hoe de leerlingen het programma hebben ervaren. De uitkomsten worden samengevat en gedeeld in het zes wekelijkse overleg met de culturele instellingen. Kleine aanpassingen worden verwerkt in ontwikkeldoelen in het vakwerkplan. Ingrijpende veranderingen met financiële consequenties worden voorgelegd aan directie. Daarnaast wordt er incidenteel een leerlingenarena georganiseerd over een specifieke vraag. Dit hebben we voor het laatst georganiseerd om input te krijgen voor het aanpassen van het kunstonderwijs voor praktijkonderwijs.

6.3 Evaluatie culturele partners

In januari heeft elke culturele instelling met de school een evaluatieoverleg waar de programma's en de organisatie onder de loep worden genomen. Er wordt gekeken welke verdiepingen en differentiaties binnen de lessen en de modules kunnen worden aangebracht. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in het zes wekelijkse overleg tussen alle betrokken culturele instellingen en de school, zodat kennis, ideeën en mogelijke verbeterpunten breed worden gedragen. Het verslag wordt via de structuur van zes wekelijks overleg gedeeld met directie en locatieleiders. Ook hiervoor geldt kleine aanpassingen worden verwerkt in ontwikkeldoelen in het vakwerkplan. Ingrijpende veranderingen met financiële consequenties worden voorgelegd aan directie.

7 Ambities

Op basis van de visie van het Johan de Witt en onze visie op kunstonderwijs zijn er meerdere ambities geformuleerd voor de kunstbeleidsperiode 2021-2025. Deze ambities worden uitgewerkt in ambitiekaarten. Onderwijs ambities worden daarnaast per jaar uitgewerkt in ontwikkeldoelen in het vakwerkplan die jaarlijks worden geëvalueerd en bijgesteld.

Ambitie 1

Vernieuwde Kunst Campus met meer ruimte voor creativiteit, flexibiliteit en uitwisseling.

Ambitie 2

BSL-traject opstellen voor externe vakdocenten. Zodat externe vakdocenten onderdeel zijn van de Johan de Witt systematiek.

Ambitie 3

Vakoverstijgend werken wordt ingezet om leerlingen zich te laten verhouden tot de complexiteit van de wereld en onderwerpen vanuit meerdere perspectieven te kunnen ervaren, beschouwen en toe te verhouden.

Ambitie 4

Het kunstdossier (kunstportfolio) is een belangrijk onderdeel van het kunstcurriculum. Als verplicht onderdeel maar ook als persoonlijk etalage van de leerlingen. Het is een toelichting op zijn/haar curriculum vitae en de manier om zich te onderscheiden.

